

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-126-466

Chișinău

16 ianuarie 2024

Ministerul Sănătății
secretariat@ms.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref: scrisoarea nr. 18-69-13569 din 27 decembrie 2024 / număr unic 1173/MS/2023

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate, elaborată în baza examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (controlul tutunului), inclus în pct. 36, Capitolul 28 „Protecția consumatorilor și a sănătății” din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin HG nr. 829/2023.

Anexă: 9 file.

/Semnat electronic/

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2024.01.17 12:45:04 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei **proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (controlul tutunului)**, inclus în pct. 36, Capitolul 28 „Protecția consumatorilor și a sănătății” din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin HG nr. 829/2023.

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea 278/2007 privind controlul tutunului, Legea 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și Legea 25/2023 pentru modificarea unor acte normative) **transpune:**

- art. 2 (pct. 1, 17, 22, 28, 37); art. 3 (4), art. 4 (1), art. 5 (6), art. 6 (1), art. 7 (7) și (12) ultimul paragraf; art. 8 (4), art. 13 (1), lit. (e) și (2), art. 14 (1) paragraful întâi și (2); art. 20 (2), lit. (a) – (g), (3), lit. (e) – (g) și (4), lit. (a) – (vi) din **Directiva 2014/40/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE, **CELEX: 32014L0040**, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 127 din 29 aprilie 2014, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva delegată (UE) 2022/2100 a Comisiei din 29 iunie 2022;

- pct. 16 (noțiunea de „mediu fără fum de tutun”) din Recomandarea Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun, **CELEX: 32009H1205(01)**, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 296 din 5 decembrie 2009.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național are ca scop continuarea procesului de armonizare legislativă pe segmentul controlului tutunului, în speță, prin actualizarea prevederilor Legii 278/2007 privind controlul tutunului potrivit prevederilor Directivei 2014/40/UE. Astfel, prin prezentul proiect se introduc noțiuni noi de reglementare a segmentului controlul tutunului, norme noi privind produsele de tutun încălzit și țigările electronice, precum și dispozitivele adiacente acestora, în special, prevederi referitoare la ambalare, etichetare și publicitate, inclusiv, prezentarea indirectă a produselor din tutun în filme, emisiuni TV și emisiuni online.

Proiectul național propus spre examinare reprezintă un **exercițiu de continuitate a armonizării legislației RM cu legislația UE în domeniul controlului tutunului**, în măsura în care, Legea 278/2007 privind controlul tutunului a asigurat anterior transpunerea parțială a prevederilor: Directivei 2014/40/UE, a prevederilor Recomandării Consiliului din 30 noiembrie

2009 privind mediile fără fum de tutun, dar și a unor prevederi din Directiva 2011/64/UE a Consiliului din 21 iunie 2011 privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat.

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate **Capitolului 28 „Protecția consumatorilor și a sănătății”**.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene, prezintă relevanță directă dispozițiile **Directivei 2014/40/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE, dar și cele ale **Recomandării Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun**.

1. Directiva 2014/40/UE stabilește norme privind fabricarea, prezentarea și vânzarea de țigarete, tutun de rulat, tutun de pipă, trabucuri, țigări de foi, tutun care nu arde, țigarete electronice și produse din plante pentru fumat. Aceasta urmărește să protejeze sănătatea umană, în special, cea a tinerilor, și să îndeplinească obligațiile Uniunii Europene în temeiul Convenției-cadru pentru controlul tutunului a Organizației Mondiale a Sănătății.

Din momentul adoptării și până în prezent, Directiva 2014/40/UE a fost modificată și completată prin: Directiva delegată 2014/109/UE a Comisiei din 10 octombrie 2014 prin care a fost modificată galeria de imagini prevăzută la Anexa II din actul UE și, recent, prin Directiva delegată (UE) 2022/2100 a Comisiei din 29 iunie 2022 care a modificat conținutul art. 7 (12) din actul UE, astfel, fiind extinsă interdicția privind introducerea pe piață a produselor din tutun cu o aromă caracteristică sau care conțin arome în oricare dintre componentele lor, cum ar fi filtrele, hârtiile, ambalajele, capsulele sau orice caracteristică tehnică care permite modificarea mirosului sau a gustului produselor din tutun respective sau modificarea intensității arderii lor, care se aplică deja țigaretelor și tutunului de rulat, precum și produselor din tutun încălzit. Din aceleași motive, directiva menționată a retras posibilitatea statelor membre de a acorda excepții pentru produsele din tutun încălzit, în măsura în care acestea sunt produse din tutun pentru fumat, de la anumite obligații de etichetare, și anume de la obligațiile de a purta mesajul de informare menționat la art. 9 (2) și avertismentele de sănătate combinate menționate la art. 10 din Directiva notată.

Transpunerea și implementarea Directivei 2014/40/UE (care a abrogat și substituit Directiva 2001/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2001 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în materie de fabricare, prezentare și vânzare a produselor din tutun) este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova ce rezultă din Anexa XIII la Capitolul 21 „Sănătate publică” din Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială” din Acordul de Asociere RM-UE, directiva abrogată având termen de implementare de 7 ani, respectiv, **anul 2021**.

Menționăm că, prin proiectul național se urmărește transpunerea unei Directive, care este un act juridic obligatoriu, care stabilește obiectivele comune ce trebuie atinse, dar lasă la latitudinea fiecărui stat membru alegerea modului și mijloacelor de atingere a obiectivului prestabilit de directivă, în speță, **asigurarea unui nivel înalt de protecție a sănătății**. Așadar, în

contextul art. 24 din Directivă, statele membre pot decide asupra introducerii unor norme suplimentare acolo unde acest lucru se justifică din motive legate de sănătatea publică, ținând seama de nivelul înalt de protecție a sănătății umane, chiar și asupra instituirii unor norme naționale mai restrictive sau chiar prohibitive cu privire la produsele din tutun și produselor conexe.

a) Măsuri naționale de transpunere existente ale Directivei 2014/40/UE

Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Directivei 2014/40/UE în legislația națională, constatăm că, actul UE prenotat reprezintă un **exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale** în domeniul controlului tutunului, aceasta constituind anterior obiect al transpunerii prin: Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului, supusă modificării prin prezentul proiect de act normativ, Hotărârea de Guvern nr. 1065/2016 pentru aprobarea regulamentelor sanitare privind produsele din tutun și produsele conexe, Hotărârea de Guvern nr. 613/2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind avertismentele de sănătate și etichetarea produselor din tutun, a tutunului destinat rulării în țigarete și a produselor conexe.

b) Analiza comparativă a transunerii dispozițiilor Directivei 2014/40/UE

În ceea ce privește transpunerea Directivei 2014/40/UE, menționăm cu titlu general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, **asigură transpunerea selectivă a actului UE**, conform constatărilor de mai jos.

Prin art. I, pct. 2 din proiectul național se intervine cu o serie de modificări la noțiunile prevăzute la art. 2 din Legea 278/2007 privind controlul tutunului, preluate anterior din art. 2 la Directiva 2014/40/UE, în speță, noțiunea de: „nicotină”, „produse din plante pentru fumat” și „flacon pentru reumplere”, dar și se completează art. 2 din Lege cu noi definiții, precum: „modificare substanțială a circumstanțelor”, „nivelul emisiilor”, „producător”, „produs din tutun încălzit” și „tutun” preluate din art. 2 din Directiva 2014/40/UE.

Art. I, pct. 3 din proiectul național, prin modificarea redacției alin. (4) a art. 11 din Legea 278/2007, interzice importul, producerea și introducerea pe piață a produselor din tutun care conțin arome în oricare dintre componentele lor, cum ar fi filtrele, hârtiile, ambalajele, capsulele, sau a căror orice caracteristică tehnică permite modificarea mirosului ori a gustului sau modificarea intensității arderii ori mocnirii sau încălzirii produselor din tutun respective, astfel cum prevede art. 7 (7) din actul UE. Totodată, spre deosebire de norma europeană, cea națională instituie suplimentar și prohibiția pentru produsele de tutun care conțin arome cu caracteristici tehnice care permit modificarea intensității mocnirii sau încălzirii produselor din tutun respective, caracteristică care nu este acoperită de actul UE notat.

Art. I, pct. 4 din proiectul național, prin noua redacție a art. 12, alin. (3) din Lege și noua redacție a alin. (6) la articolul notat, asigură transpunerea art. 3 (4) și art. 4 (1) din Directiva 2014/40/UE, fiind astfel prevăzută obligația de măsurare a nivelurilor emisiilor de gudron, nicotină și monoxid de carbon potrivit unor standarde internaționale, dar și obligația organismului național

de standardizare de a adopta standarde naționale conforme Convenției-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului.

Art. I, pct. 5 din proiectul național, prin completarea art. 13 din Lege cu noi dispoziții privind raportarea, asigură transpunerea prevederilor art. 5 (6) și art. 6 (1) din Directiva 2014/40/UE, iar art. I, pct. 7 din proiect, prin modificarea conținutului art. 15, alin. (4) din Lege, asigură transpunerea normei prevăzută la art. 8 (4) din actul UE, în partea ce ține de obligația de a nu imprima avertismente de sănătate pe timbrele de acciz, dar și de a nu ascunde sau întrerupe în niciun fel marcajele de urmărire și asigurare a trasabilității sau elementele de securitate de pe pachetele unitare.

Art. I, pct. 9 din proiectul național prevede o nouă redacție pentru art. 17 din Legea 278/2007 asigurând transpunerea dispozițiilor art. 11 (5) din actul UE, în partea ce ține de cerințele tehnice privind avertismentele de sănătate, iar art. I, pct. 12 din proiectul național completează art. 19, alin. (1) din Lege cu noi lit. (e) și (f), care prevăd noi elemente care urmează a fi interzise la etichetarea și prezentarea pachetelor unitare, a ambalajelor exterioare și a produselor din tutun și a produselor conexe în acord cu dispozițiile art. 13 (1) din actul UE.

Art. I, pct. 13 din proiectul național completează Legea 278/2007 cu un nou articol - art. 19¹ care prevede aspectul și conținutul pachetelor unitare similar normei corespondente de la art. 14 din Directiva 2014/40/UE, iar art. I, pct. 15 din proiectul național prin modificarea redacției art. 22, alin. (4) din Lege, asigură transpunerea parțială a prevederilor art. 20 (2) din actul UE. Art. I, pct. 16 din proiectul național transpune cerințele prevăzute pentru țigarele electronice de la art. 20 (3), lit. (e) - (g) și (4) din Directiva 2014/40/UE.

c) Obiecții privind compatibilitatea cu Directiva 2014/40/UE

Cu referire la art. I, pct. 2 din proiectul național, prin care se propune modificarea unor definiții armonizate prevăzute de Legea 278/2007 privind controlul tutunului, dar și completarea acesteia alte cu alte noțiuni prevăzute de Directiva 2014/40/UE, menționăm următoarele.

Urmare a analizei practicii de transpunere a Directivei 2014/40/UE în multe state membre UE, precum: Irlanda¹, Grecia², Spania³, Croația⁴, Italia⁵, Malta⁶, Austria⁷, România⁸, Slovenia⁹ și Slovacia¹⁰, se constată că acestea au preluat *ad litteram* definițiile prevăzute la art. 2 din actul UE notat, fără careva intervenții naționale suplimentare la acestea. Așadar, în vederea asigurării unei transpuneri cât mai corecte și apropiate cu prevederilor actului UE, se impune o analiză

¹ <https://legislation.mt/eli/sl/315.10/eng>

² https://www.dsnet.gr/Epikairothta/Nomothesia/n%204419_2016.htm

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=NIM:248248>

⁴ <https://www.zakon.hr/z/909/Zakon-o-ograni%C4%8Davanju-uporabe-duhanskih-i-srodnih-proizvoda>

⁵ https://www.iss.it/documents/20126/1915304/DECRETO_LEGISLATIVO_12_gennaio_2016.pdf/789fd19a-620f-bb1a-006f-605264a5c0c4?t=1576445562861

⁶ <https://assets.tobaccocontrolaws.org/uploads/legislation/Malta/Malta-2016-Regs.pdf>

⁷ <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10010907>

⁸ <https://lege5.ro/Giraut/peztinixga4q/legea-nr-201-2016-privind-stabilireaconditiilor-pentru-fabricarea-prezentarea-si-vanzarea-produselor-din-tutun-si-aproduselor-conexe-si-de-modificare-a-legii-nr-349-2002-pentru-prevenirea-sicombate>

⁹ <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6717>

¹⁰ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2016/89/>

suplimentară a propunerilor de modificare de la art. I, pct. 2 din proiectul național în partea ce ține de redacția următoarelor noțiuni:

- „**nicotină**”, noțiune introdusă prin ultima modificare a Legii, în speță, Legea 25/2023 pentru modificarea unor acte normative și care, în formula actuală a legii în vigoare este conformă redacției de la art. 2, pct. 19 a actului UE;

- „**produse din plante pentru fumat**” pentru care se propun a fi introduse și alte procese decât cel de combustie or potrivit art. 2, pct. 15 din actul UE procesul de „mocnire ori încălzire, sau a oricărui alt proces” nu este reflectat în cadrul descrierii acestui produs;

- „**flacon pentru reumplere**” care prin completarea acesteia cu cuvintele „sau nu” ar permite extinderea categoriei acestor produse (și la cele fără nicotină) or actul UE la art. 2, pct. 17 prevede expres că flaconul de reumplere este un „recipient cu un lichid **care conține nicotină**”;

- „**produs din tutun încălzit**” pentru care actul UE la art. 7 (12) prevede expres că această noțiune poate fi utilizată doar în contextul primului paragraf al articolului notat și, pentru care, la fel se cere a fi preluată o abordare unitară de transpunere a definiției în redacția actului UE.

Totodată, se cere a fi analizată suplimentar și o altă noțiune prevăzută la art. 2 din Lege, dar care nu este supusă modificării prin prezentul proiect de lege, în speță:

- „**tutun pentru narghilea**” care preia parțial prevederea pct. 13 din art. 2 din Directivă în vederea definirii acestui produs. Astfel, noțiunea națională nu conține ultima frază din definiția dată de actul UE, potrivit căreia „dacă un produs poate fi utilizat atât pentru narghilea, cât și pentru rulat, se consideră că este tutun pentru rulat”. În acest caz, definiția respectivă urmează a fi completată cu prevederea lipsă.

Nu a fost transpusă și noțiunea de „**pungă**” și toate cerințele aferente aspectului, conținutului acesteia prevăzute la art. 2, pct. 31 din actul UE și avertismentele generale și mesajele de informare în cazul acestor produse, astfel cum sunt stipulate la art. 9 din actul UE, or identificarea acestor dispoziții drept „neaplicabile” fără o argumentare care să justifice imposibilitatea preluării acestora nu poate fi acceptată.

Noua redacție a alin. (4) de la art. 11 din Legea 278/2007, prin care se interzice importul, producerea și introducerea pe piață a produselor din tutun care conțin arome în oricare dintre componentele lor transpune prevederile art. 7 (7) din Directivă. Totuși, autorul proiectului național extinde obligația respectivă și produselor de tutun care conțin arome cu caracteristici tehnice care permit modificarea intensității „**mocnirii sau încălzirii produselor din tutun respective**”, caracteristică care nu este identificată de norma UE. Totodată, și practica statelor membre menționate *supra* de transpunere a normei respective, reflectă că acestea nu introduc alte procese fizice decât cele statuate de actul UE la norma în cauză.

Art. I, pct. 5 din proiectul național completează art. 13 din Lege cu un nou alin. (5), care prevede că pe lângă obligațiile de raportare prevăzute de art. 13, se aplică și **obligații de raportare extinsă** în cazul anumitor aditivi ce se conțin în **produsele din tutun și produsele conexe**, care urmează a fi incluși pe o listă prioritară, aprobată de Guvern. Cu referire norma respectivă, menționăm că corespondentul acesteia de la art. 6 (1) din actul UE, stabilește că obligațiile de raportare extinsă se aplică în cazul **anumitor aditivi conținuți în țigarete și tutun pentru rulat**, dar nu vizează toate produsele din tutun și produsele conexe, astfel cum prevede norma națională. Așadar, se impune reexaminarea acestei obligații de raportare extinsă și limitarea acesteia doar la

anumiți aditivi conținuți în țigarete și tutun pentru rulat, listă de aditivi stabilită de Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/787 a Comisiei din 18 mai 2016 de stabilire a unei liste prioritare a aditivilor conținuți în țigarete și tutun destinat rulării în țigarete care fac obiectul obligațiilor sporite de raportare [notificată cu numărul C(2016) 2923].

Art. I, pct. 8 din proiectul național vine să modifice prevederile art. 16, alin. (4), lit. f) în acord cu dispozițiile actului UE prevăzute la art. 10 (2), astfel încât avertismentele de sănătate să fie împărțite în câte **trei seturi, a câte 14** și nu câte **două seturi, a câte 7**, așa cum este la moment prevăzut în legea în vigoare. În contextul propunerii de modificare, apare și necesitatea transpunerii integrale a galeriilor de imagini (de avertismente de sănătate combinate) prevăzute la Anexa II din Directiva 2014/40/UE or actul național care asigură transpunerea Anexei respective, în speță, Anexa nr. 2 la HG 613/2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind avertismentele de sănătate și etichetarea produselor din tutun, a tutunului destinat rulării în țigarete și a produselor conexe, prevede doar un singur set de avertismente a câte 14 imagini. Așadar, o astfel de modificare poate fi acceptată doar în contextul modificării simultane și a actului național prevăzut *supra*.

Termenul general de notificare a produselor conexe de 90 de zile înainte de plasarea pe piață a produsului, prevăzut de proiectul național la art. I, pct. 15 (noul alin. (4) la art. 22 din Lege) este distinct de termenul stabilit la **art. 20 (2) din actul UE - de 6 luni pentru țigarele electronice** or prin termenul de produs conex, actul național include și țigarele electronice. În cazul respectiv, se cere o argumentare clară și motivată a opțiunii de preluare a unui termen național mai restrâns (aproximativ 3 luni) decât cel prevăzut de actul UE.

Totodată, în urma analizei tabelului de concordanță prezentat, dar și a legislației naționale aferente acestui domeniu, se constată că noile prevederi introduse prin ultima modificare a actului UE, în speță, **Directiva delegată (UE) 2022/2100 nu sunt transpuse de proiect, cu excepția noțiunii de „produs din tutun încălzit”**. De asemenea, prevederile existente art. 11 și art. 16 din Lege coroborate cu prevederile proiectului național nu asigură transpunerea dispozițiilor specifice ale Directivei delegate (UE) 2022/2100. Astfel, se impune intervenția normativă și la aceste prevederi naționale în acord cu evoluțiile recente ale dreptului european.

Suplimentar acțiunilor propuse prin prezentul proiect, expunem anumite observații și la o serie de norme naționale în vigoare, cum ar fi:

Prevederea art. 19, alin. (1), lit. a) din Legea 278/2007 prevede suplimentar normei UE corespondente de la art. 13 (1), lit. (a) și faptul că etichetarea și prezentarea pachetelor unitare, a ambalajelor exterioare și a produselor din tutun nu trebuie să includă elemente sau caracteristici care „să creeze similitudini cu denumirile anatomice ale părților corpului uman”. Cu referire la dispoziția națională respectivă menționăm că, acesta este neclară și creează confuzii raportat la întreg conținutul aliniatului notat. Totodată, norma UE menționată *supra* mai prevede și faptul că **„etichetele nu includ nicio informație în legătură cu conținutul de nicotină, gudron sau monoxid de carbon al produsului din tutun”** prevedere care, nu este transpusă la art. 19, alin. (1), lit. a) din Lege. Nu este transpusă și prevederea art. 13 (1), lit. (b) din actul UE, și anume sintagma **„sau că are drept scop reducerea efectului unor componente dăunătoare ale**

fumatului” or corespondentul normei de la lit. b) de la art. 19, alin. (1) din Lege nu acoperă și prevederea respectivă.

Legea 278/2007 nu prevede expres faptul că **laboratoarele autorizate și monitorizate de autoritățile naționale nu sunt deținute și nici controlate direct de către industria tutunului**, astfel cum prevede norma UE la art. 4 (2) al doilea paragraf. Deși, prevederea respectivă pare a fi evidentă în cadrul de reglementare a legii totuși, marea majoritatea a statelor membre au optat pentru transpunerea expresă a prevederii respective. Așadar, se impune introducerea în proiect a unei norme similare celei statuate la art. 4 (2) al doilea paragraf din Directivă.

Cu titlu de remarcă, menționăm că, în contextul celor expuse, dar și din perspectiva practicilor de transpunere analizate ale statelor membre prevăzute *supra*, se atestă o abordare diferențiată în transpunerea Directivei 2014/40/UE or potrivit celor constatate, statele membre deși definesc produsele conexe similar noțiunii prevăzute de legea națională, acestea reglementează individualizat cerințele pentru fiecare produs care face parte din categoria produselor conexe, astfel fiind mai aplicabilă și ușor interpretabilă norma UE corespondentă.

2. Recomandarea Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun vizează protejarea cetățenilor împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și, astfel, îmbunătățirea sănătății publice în general. În context, actul UE notat recomandă țărilor UE: să asigure protecție împotriva expunerii la fumul de tutun în locurile de muncă închise, spațiile publice închise, transportul public și, după caz, alte spații publice; să dezvolte și să consolideze măsuri pentru a reduce expunerea copiilor și a adolescenților la fumul de tutun secundar; să completeze politicile antifumat cu măsuri de sprijin, precum introducerea unor avertismente combinate pe pachetele de țigări sau promovarea sevrajului tabagic; să pună în aplicare, să monitorizeze și să evalueze strategiile de control al tutunului; ș.a.

Transpunerea și implementarea Recomandării Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova ce rezultă din Anexa XIII la Capitolul 21 ”Sănătate publică” din Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială” din Acordul de Asociere RM-UE, nefiind stabilit un calendar de transpunere pentru aceasta.

a) Măsuri naționale de transpunere existente ale Recomandării Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun

Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Recomandării Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun în legislația națională, constatăm că, actul UE prenotat reprezintă un **exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale** în domeniul tutunului, aceasta constituind anterior obiect al transpunerii prin Legea 278/2007 privind controlul tutunului, supusă modificării prin prezentul proiect de act normativ.

b) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Recomandării Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun

În ceea ce privește transpunerea *Recomandării Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun*, menționăm cu titlu general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, prin art. I, pct. 2, **asigură transpunerea corespunzătoare a noțiunii de „mediu fără fum de tutun”** astfel cum este prevăzută această noțiune la pct. 16 din actul UE.

În legătură cu Recomandarea Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun, chiar dacă aceasta este un act de soft-law, se impune elaborarea unui tabel de concordanță pentru aceasta, în măsura în care, deși proiectul preia doar o noțiune cuprinsă la pct. 16 din actul UE, în cadrul procesului de examinare a Legii în vigoare au fost identificate și alte aspecte transpuse din cadrul acesteia (cum ar fi spre exemplu definițiile prevăzute la pct. 17 – 22). Astfel, pentru a avea o imagine de ansamblu pe acest act UE, dar și luând în considerație că acesta este un act prevăzut drept obligație de transpunere potrivit Acordului, se impune elaborarea tabelului de concordanță cu actul UE notat.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind clauza de armonizare

Cu referire la **clauza de armonizare a proiectului național**, menționăm că aceasta urmează a fi revizuită potrivit cerințelor art. 44, alin. (3) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018. Prin urmare, clauza de armonizare urmează a fi completată și expusă în următoarea redacție:

Prezenta Lege transpune

- art. 2 (pct. 1, 17, 22, 28, 37); art. 3 (4), art. 4 (1), art. 5 (6), art. 6 (1), art. 7 (7) și (12) ultimul paragraf; art. 8 (4), art. 13 (1), lit. (e) și (2), art. 14 (1) paragraful întâi și (2); art. 20 (2), lit. (a) – (g), (3), lit. (e) – (g) și (4), lit. (a) – (vi) din Directiva 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE, CELEX: 32014L0040, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 127 din 29 aprilie 2014, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva delegată (UE) 2022/2100 a Comisiei din 29 iunie 2022;

- pct. 16 (noțiunea de „mediu fără fum de tutun”) din Recomandarea Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun, CELEX: 32009H1205(01), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 296 din 5 decembrie 2009.

De asemenea, se propune inserarea clauzei de armonizare și în textul Legii 278/2007 privind controlul tutunului în vigoare, conform redacției formulate *infra*.

Prezenta Lege transpune parțial:

- Directiva 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE, CELEX: 32014L0040, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 127 din 29 aprilie 2014, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva delegată (UE) 2022/2100 a Comisiei din 29 iunie 2022;

- Directiva 2011/64/UE a Consiliului din 21 iunie 2011 privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat, CELEX: 32011L0064, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 176 din 5 iulie 2011;

- Recomandarea Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun, CELEX: 32009H1205(01), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 296 din 5 decembrie 2009.

IV. Concluzii

Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, în scopul armonizării progresive a legislației naționale la legislația UE, potrivit angajamentelor asumate în calitate de stat candidat la aderarea UE, se va asigura revizuirea proiectului și documentelor anexate prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate în prezenta Declarație de compatibilitate.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Natalia Vitvițchi, consultant principal

Tel: 022-250-477

Email: natalia.vitvitchi@gov.md

Natalia D.

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-69-4150

Chișinău

15 aprilie 2024

Ministerul Sănătății

secretariat@ms.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

Ref: scrisoarea nr. 09/1466 din 05.04.2024/ număr unic 1173/MS/2023

Centrul de armonizare a legislației analizând repetat *proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (controlul tutunului)*, promovat în scopul realizării pct. 36, Capitolul 28 „Protecția consumatorilor și a sănătății” din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin HG nr. 829/2023, comunică următoarele.

Ca urmare a expertizei de compatibilitate a versiunii inițiale a proiectului (Declarația de compatibilitate nr. 31/02-126-466 din 16 ianuarie 2024), Centrul de armonizare a legislației a constatat, că proiectul național asigură **transpunerea parțială a Directivei 2014/40/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE. Totodată, au fost formulate o serie de obiecții de compatibilitate cu actul UE transpus, cât și privind instrumentele procesului de armonizare (clauza de armonizare, tabelul de concordanță) care, în mare parte, au fost luate în considerare de autorul proiectului.

Totodată, în procesul de avizare a proiectului național, s-a constatat necesitatea de intervenție și asupra unor alte acte naționale, în speță: Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320/2012, Legea cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri nr. 219/2018, Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018 și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, prin completarea acestora cu dispoziții noi ce țin de respectarea legislației privind tutunul. În context, modificările și completările operate la acestea se referă, în special, la: delegarea de noi împuterniciri

polițiștilor și carabinierilor în exercitarea atribuțiilor de serviciu în ceea ce privește respectarea legislației privind tutunul, noi prevederi privind publicitatea produselor din tutun și a produselor conexe, dar și noi contravenții prin care să se poată realiza acest obiectiv. Menționăm că, prin noile dispoziții introduse nu se asigură transpunerea unor prevederi din acte ale Uniunii Europene, acestea reprezentând exerciții de creație legislativă națională.

În partea ce ține de **versiunea actuală a proiectului național prin prisma modificărilor aduse Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului** menționăm că, aceasta este una îmbunătățită, fiind operate mai multe modificări ale prevederilor identificate drept neconforme cu prevederile actului UE transpus, cât și transpunerea unor prevederi noi din Directiva 2014/40/UE, astfel, după cum urmează:

– prin Art. I, pct. 1 la proiectul național s-a asigurat transpunerea corespunzătoare a noțiunii de „tutun pentru narghilea” și „pungă” prevăzute la art. 2, pct. 13 și pct. 31 din actul UE;

– Art. I, pct. 7 la proiectul național modifică conținutul art. 13, alin. (6) din Lege astfel încât obligațiile de raportare extinsă să fie aplicate doar în cazul unor aditivi conținuți în țigarete de tutun pentru rulat și nu vizează toate produsele din tutun și produsele conexe, astfel cum era prevăzut inițial în proiect. Așadar, modificarea respectivă este în acord cu norma UE corespondentă din actul UE prevăzută la art. 6 (1);

– Art. I, pct. 16 din proiectul de modificare substituie termenul de „90 de zile” cu termenul „șase luni” pentru notificarea produselor conexe, potrivit termenelor de notificare prevăzute de Directivă la art. 20 (2);

– Art. I, pct. 13 din proiect modifică și completează corespunzător art. 19 din Lege privind prezentarea produselor din tutun sau produselor conexe în conformitate cu prevederile art. 13 din Directivă;

– Art. I, pct. 6 din proiectul național completează prevederile art. 12 (5) din Lege cu sintagma lipsă identificată, în speță, prevederea art. 4 (2) al doilea paragraf din actul UE care statuează că „laboratoarele autorizate și monitorizate de autoritățile naționale nu sunt deținute și nici controlate direct de către industria tutunului”.

Subsecvent, în măsura în care au intervenit completările menționate *supra*, se va revizui și clauza de armonizare la proiect și anume partea ce ține de referințele la prevederile Directivei 2014/40/UE, care se va expune în felul următor:

”Prezenta lege transpune art. 2 (pct. 1, 9, 13, 17, 19, 22, 28, 31); art. 3 (4), art. 4 (2) paragraful 2, art. 5 (6), art. 6 (1)-(2), art. 7 (7) și (12) ultimul paragraf; art. 8 (4), art. 9 (3) paragraful 4, și 9 (4), lit. (a) și (b); art. 11 (5) paragraful 2; art. 12 (2), lit. (b); art. 13 (1), lit. (b), (e) și (2), art. 14; art. 20 (2), lit. (a) – (g), (3), lit. (e) – (g) și (4), lit. (a) – (vi) din Directiva 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește

fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE, CELEX: 32014L0040, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 127 din 29 aprilie 2014, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva delegată (UE) 2022/2100 a Comisiei din 29 iunie 2022 și pct. 16 (noțiunea de „mediu fără fum de tutun”) din Recomandarea Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun, CELEX: 32009H1205(01), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 296 din 5 decembrie 2009.”

Cu referire la obiecțiile neacceptate de autor (revizuirea noțiunii de: „nicotină”, „produse din plante pentru fumat”, „flacon pentru reumplere” și „produs din tutun încălzit” și excluderea sintagmei „arderii sau încălzirii produselor din tutun respective” de la art. 11, alin. (4) din Lege, astfel cum este prevăzut la pct. 5) menționăm că, Sinteza la proiect prevede argumentele ce stau la baza deciziei de neacceptare, acestea fiind considerate și apreciate ca norme naționale mai restrictive, justificate din motive legate de sănătatea publică și anume obiectivul de a asigura un nivel înalt de protecție a sănătății în limitele actului UE.

În partea ce ține de tabelul de concordanță cu Directiva 2014/40/UE se va revizui compartimentul 5 din tabel, în conformitate cu noua versiune a textului proiectului național.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

/Semnat electronic/

Șef adjunct Centru

Alexandrina BULAT-ROTARU

Digitally signed by Bulat-Rotaru Alexandrina
Date: 2024.04.15 11:16:19 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Natalia Vitvițchi, Tel. 250 477

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104